

Kandidater i Nidaros bispedømme, synspunkter på kjønnsnøytral liturgi

Fargekoder Fargene er tolkingen til NNFE, men svarene er de kandidatene har gitt. De gule kandidatene er de anbefalte kandidatene fra NNFE	For dagens liturgi med ekteskapet for en mann og en kvinne	Kandidatene har alle fått følgende spørsmål fra Nordisk nettverk for ekteskapet (NNFE): Den nye ekteskapsloven krever at ekteskap inngått i Den norske kirke skal ha en liturgi godkjent av Kirkemøtet for at ekteskapet skal være gyldig. På bakgrunn av dette vil vi gjerne vite om du mener at ekteskapet er en institusjon for en mann og en kvinne. Hvis du blir valgt som delegat til Kirkemøtet, vil du stemme for forslag som bevarer dagens liturgi? Svar ja, nei eller uklar/vet ikke. I Nidaros velges fire av sju lekfolk direkte av velgerne. Resten velges av de nyvalgte menighetsrådene i november. Alle velgere har fem prioriterte stemmer.
	For en ny liturgi som åpner for kjønnsnøytrale ekteskap	
	Vet ikke/ uklar	
	Ønsker ikke svare/ har ikke svart	

Navn	Alder	Stilling, Bosted/ sokn	Bevare dagens liturgi?
Lekfolk			
Solveig K Bratseth	51	Prosjektleder , 7038 Trondheim	Ja. Dersom kravet om endring av liturgien for å tilpasse seg den nye ekteskapsloven, ønsker jeg at kirken skal frasi seg vigselfretten. Jeg mener at alle barn har rett til en mor og en far, og at alle har rett til å kjenne sitt biologiske opphav. Derfor er det viktig at ekteskapsloven, adopsjonsloven, barneloven og bioteknologiloven bygger på prinsippet om at alle barn har rett til en mor og en far. Jeg er opptatt av å sikre ekteskapet mellom mann og kvinne i lovverket nettopp fordi dette har vist seg å være den mest stabile rammen rundt barns oppvekst, og fordi ekteskapet som en ordning mellom en mann og en kvinne har dype røtter i tro og tradisjon i kulturer over hele verden – uavhengig av religion og livssyn. Bibelen er også tydelig på at ekteskapet er mellom mann og kvinne. Samtidig har samfunnet et ansvar for å sikre barns juridiske og økonomiske rettigheter uavhengig av foreldrenes samlivsform. Jeg er derfor enig i at vi må ha juridiske ordninger i forhold til partnerskap. Svart på epost fra NNFE.
Arnfinn Brechan	64	Selvst.næringsdrivende, 7032 Trondheim	Som medlem av Arbeiderpartiet innestår jeg i det alt vesentlige for partiprogrammet på dette området. Jeg er for den nye ekteskapsloven. Jeg er for like retter for alle mennesker. Jeg er for hele skaperverket, og ikke bare de delene jeg selv måtte like. Jeg er for at absolutt alle mennesker må få leve sammen i kjærlighet til hverandre uavhengig av rase, tro eller andre likheter og ulikheter som burde framstå som uviktig for kirken. Jeg er for en åpen og inkluderende folkekirke. Jeg er for at alle med rett til vigsel skal forholde seg til den loven som til enhver tid gjelder for saken. Hvis det blir fremmet forslag om at Dnk skal si fra seg vigselfretten og finne andre ordninger, vil jeg se dette forslaget før jeg tar stilling. Det er vanskelig å se for seg en ekskluderende liturgi i en åpen og inkluderende folkekirke. Svart på epost fra NNFE

Gerd Helene Christiansen	23	Student, 7030 Trondheim	Uklar. Eg ynskjer å stemma på det som er i samsvar med Bibelen. Det er viktig at alle sine ytringar vert høyrte og respektert før ei avgjerdsle vert teken. Svart på epost frå NNFE.
Tor Marius Dahl	56	Adm.dir, 7044 Trondheim	Ja. Ekteskapet mellom mann og kvinne er en gudgitt og gudvillet ordning, - en institusjon for en mann og en kvinne, og jeg ønsker å arbeide for å bevare og styrke dette. Og da er det for meg helt naturlig og riktig å stemme for å bevare dagens liturgi for ekteskapet. Svart på epost fra NNFE.
Petter Normann Dille	25	Student, 7819 Fosslandsosen	Kandidaten har svart muntlig til NNFE, men han har ikke svart på epost fra NNFE sendt 5. juni. Jeg er for velsignelse av kjønnsnøytrale ekteskap, men jeg er usikker på liturgi.
Anne Bergsrønning Eid	23	Sykepleier, 7224 Melhus	Ja, jeg stemmer for forslaget som bevarer dagens liturgi. Ekteskapet er en gave fra Gud til mann og kvinne. Han har skapt oss i sitt bilde, til mann og kvinne (1. mosebok 1, 27). Sex hører ekteskapet til, og i bibelen står det at du ikke skal ligge med en mann slik som en ligger med en kvinne (3. mosebok 18, 22). At homofili ikke er Guds verk bekreftes også i 1. korinterbrev 6,9-10, hvor det står at menn som ligger med menn ikke skal arve Guds rike. Ekteskapet rommer én mann og én kvinne, og de to blir ett (Matt 19, 5). MEN, Halleluja, vi er frelst av nåde, og alle som har tatt i mot Ham er Guds barn (Johannes 1, 12-13) Heldigvis er det ikke vår jobb å dømme andre (Matteus 7, 1-5). Vår oppgave er å være disipler og ha Jesus Kristus som forbilde. Vårt forbilde sier at vi skal elske vår neste (Matteus 22,39). Vi skal fokusere på kjærlighet til hverandre til tross for ulike meninger. Svart på epost fra NNFE
Gabriel Eikli	54	Agronom, 7320 Fannrem	Jeg mener at ekteskapet er en institusjon for én mann og én kvinne. Jeg vil derfor stemme for at dagens ordning opprettholdes. Svart på epost fra NNFE.
Einar Adnøy Eriksen	22	Student, 7020 Trondheim	Nei. Svart muntlig til NNFE, ikke svart på epost.
Agnes Sofie Gjeset	23	Student, 7856 Jøa	Jeg kan ikke gi noen garanti for et endelig ja-eller nei-svar på dette spørsmålet. Mitt utgangspunkt er at kirken ideelt sett bør finne en ordning som synliggjør forskjellen på en tokønnet og et sammkjønnet sammlivsform uten at noen av partene føler seg ekskludert av Kirken og uten å gå på akkord med Bibelens lære. Svart på epost fra NNFE.
Knut Grindvik	61	Lektor, 7900 Rørvik	Ekteskapet slik jeg har forstått det er en institusjon for mann og kvinne. Jeg vil stemme for forslag som bevarer dagens liturgi. Et ekteskap er en kontraktmessig, økonomisk og seksuell forbindelse mellom mann og kvinne-og at de barn som blir født av kvinnen, rettslig blir anerkjent som begge parters avkom. Som kristen er ekteskapet innstiftet av Gud og er et forhold mellom mann og kvinne. Svart på epost fra NNFE
Arve Hepsø	56	Universitets- lektor, 7560 Vikhammer	Ikke svart på epost fra NNFE.

Trude Holm	57	Lærer, 7650 Verdal	<p>Jeg mener at Norge skal bygge framtida på den kristne og humanistiske kulturarven. Mitt menneskesyn har utspring i det kristne verdigrunnlaget og humanistiske verdier i pakt med dette. Hvert menneske er unikt og uerstattelig, og respekten for menneskeverdet er overordnet alle andre verdier. Jeg ser hjem og familie som en grunnleggende sosial enhet og vil sikre ekteskapet sin stilling i samfunnet.</p> <p>Jeg støtter den nye ekteskapsloven.</p> <p>Jeg synes det er rett at Den norske kirke og andre trossamfunn har fått vigselfrett, men ikke vigselflikt.</p> <p>Det er opp til Den norske kirke å endre liturgien for vigsel - Spørsmålet om jeg kommer til å stemme for en slik ny liturgi, hvis jeg blir valgt, klarer jeg dessverre ikke å si et klart ja eller nei på nå. Jeg synes dette er en meget viktig avgjørelse å ta, så jeg er nødt til å be om forståelse for å bruke lengre tid på det. Hvis jeg blir valgt og skal være med å avgjøre dette spørsmålet, vil jeg høre på ulike innspill og meninger, i prostiet og blant folk flest før jeg lander på et standpunkt som jeg mener vil tjene Den norske kirke best.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Liv Marie Hugdal	47	Pedagogisk leder, 7170 Åfjord	<p>Begrepet "ekteskap" betyr for meg en samlivsform mellom en kvinne og en mann. Andre samlivsformer bør etter min oppfatning ha andre benevnelser. Jeg vil derfor arbeide for at kirken beholder en ekteskapsliturgi. Alternativt kan jeg tenke meg at all vigsel skjer borgerlig. Jeg synes det er uheldig at den nye ekteskapsloven ble vedtatt i den form den har fått. Jeg mener arbeidet med denne lovendringen gikk alt for raskt, noe som bl.a. medførte at barns perspektiv og rettigheter ikke er godt nok ivaretatt.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Jakobe Olea T.H Juul	32	Informasjons-konsulent, 7074 Spongdal	<p>En slik spørre kampanje og presentasjon basert på tolkning av valgkandidatenes svar kan ofte komme uheldig ut. Spørsmålet som stilles er ikke så sort/hvitt eller enkelt. Kirken må forholde seg til den nye ekteskapsloven og samtidig finne ordninger for kirken som kirken kan stå for. Det vil mest sannsynlig bety en endring i forhold til dagens ordning, da denne oppleves ekskluderende for de som tidligere ble definert som partnere, men som nå har fått ekteskapsstatus. Jeg tror og håper at kirken vil komme fram til en løsning der kirken oppleves som inkluderende.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Ola T Lånke	61	Storings-representant, 7392 Rennebu	<p>Undertegnede talte og stemte mot den nye ekteskapsloven i Stortinget (Lagtinget) fordi jeg mener ekteskapet er et rammeverk forbeholdt samlivet mellom kvinne og mann. Det var heller ikke på forhånd vanskelig å se at en slik lov, dersom den skulle bli vedtatt, ville bli en utfordring for Den norske kirke (Dnk). Det vil ikke være holdbart for Dnk i lengden å fortsette en praksis som er i strid med denne loven, og hvor den kun vier heterofile par. Etter dette mener jeg det kun finnes to alternativer; det ene at Dnk utformer en ny vigselfliturgi i tråd med den nye loven, det andre at Dnk sier fra seg vigselfretten, dvs. at alle først må gjennom en borgerlig vigsel, som så kan følges av en kirkelig forbønnshandling. Jeg har lenge ment at det siste er den eneste farbare vei i dagens situasjon. På denne bakgrunn kan jeg i dag ikke svare enten ja eller nei på spørsmålet om hvordan jeg vil stemme i Kirkemøtet om jeg skulle bli valgt. En avstemming vil vel først bli aktuelt etter en saksbehandlingsprosess og hvor det foreligger alternativer å velge mellom.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Solveig Mjøltnes	50	Student, 7032 Trondheim	Ikke svart på epost fra NNFE.

Kristian Momyr	47	Konsulent, 7740 Steinsdalen	<p>Ja. Det er min oppfatning av begrepet "ekteskap" betyr en institusjon mellom en mann og en kvinne, dette betyr ikke at jeg er motstander av at det finnes lovformelige institusjoner for et forhold mellom to mennesker av samme kjønn. Likevel er jeg av den oppfatning at begrepet ekteskap skal forbeholdes forholdet mellom mann og kvinne.</p> <p>Jeg vil derfor ikke gå inn for at det skal godkjennes noen egen liturgi for ekteskapsinngåelse mellom to personer av samme kjønn. Dette begrunner jeg like mye utfra et verdikonservativt standpunkt, som ut fra min kristne tro.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Torun Nesse	53	Styrer i barnehage, 7633 Frosta	<p>I utgangspunktet er jeg tilhenger av at ekteskapet skal være mellom kvinne og mann. Jeg har ikke engasjert meg så mye i denne debatten tidligere, men det kan jo bli aktuelt nå. Jeg vil nok argumentere for en ekteskapsliturgi som vi har i dag, men kan ikke bastant utelukke at jeg ikke kan bli overbevist om noe annet alternativ etter å ha hørt andre sine argument. Jeg er åpen for debatt, men som sagt: i utgangspunktet mener jeg ekteskap er mellom kvinne og mann.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Ingunn Sagberg	21	Student, 7031 Trondheim	Ikke svart på epost fra NNFE.
Anne Kathrine Slungård	45	Markedsdirektør, 7054 Ranheim	<p>Det vil være en logisk konsekvens av den nye ekteskapsloven å endre vigselsturgien, noe annet vil være både demokratisk og juridisk uholdbart. Men det kan finnes andre modeller, som f eks at Kirken fra sier seg vigselstretten. Jeg er åpen for å vurdere ulike løsninger, men dette kan man ikke ta stilling til uten en forutgående saksutredning. Mitt utgangspunkt verdimeslig, er at jeg ikke ønsker å sortere menneskers kjærlighet og ønske om å inngå gjensidig moralske, juridiske og økonomiske forpliktelser på bakgrunn av seksuell legning. Både enkeltindividet og samfunnet er tjent med åpenhet, raushet og gjensidige forpliktelser. Det gir den beste stabilitet og forutsigbarhet både for familien som institusjon og for samfunnet.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Åge Søsveen	63	Seniorrådgiver, 7089 Heimdal	<p>Ja. Ekteskapet er en av samfunnets grunnpillarene og bygger på ekteskap mellom mann og kvinne som grunnlag for og vern om barn og videreføring av menneskeslekten. Dette er klart Bibelsk begrunnet, men også skaperordningen og mange 1000 års erfaring viser at det er fundamentalt viktig å verne om denne institusjonen.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Gunnar Winther	42	Enhetsleder, 7716 Steinkjer	<p>Nei. Kandidaten har svart muntlig og henviser til at han har klargjort sitt syn i skjemaet fra bispedømmerådet:</p> <p>Liturgi i tråd med den nye ekteskapsloven: Jeg mener kirken må arbeide for å få fram en liturgi som er i tråd med den nye ekteskapsloven. Kirken må her realitetsorientere seg. Det er vedtatt en kjønnsnøytral ekteskapslov. Dette kan ikke kirken snu ryggen til, selv om flertallet var mot innføringen av den nye loven.</p>

Else-Marie Østlund	63	Rådgiver, 7012 Trondheim	<p>Jeg har ikke satt meg godt nok inne i den nye ekteskapsloven, som regulerer det formelle og juridiske forholdet mellom 2 personer. Denne delen burde ivaretas av en borgelig vigsel og holdes utenfor kirkens ansvar. Dersom 2 personer ønsker å få velsignet sitt forholdet i tillegg til en borgelig vigsel bør kirken kunne etterkomme dette uansett om det er mellom 2 av det motsatte kjønn eller 2 av samme kjønn. Liturgien bør tilpasses en slik situasjon.</p> <p>Det er tross alt kjærligheten mellom 2 mennesker som avgjør om man vil forplikte seg i forhold til hverandre og synliggjøre dette for omverden. At man også ønsker kirkens velsignelse ser jeg på som et tegn på oppriktighet. Jeg vil derfor sannsynligvis stemme for en ny liturgi.</p> <p>Men, saken har også andre perspektiver, konsekvenser for barn er mangler gjennomarbeiding. Jeg vil derfor ikke ta et absolutt standpunkt for det ene eller det andre før problemstillingene vedrørende barn er mer gjennomtenkt.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Knut Aasheim	54	Adjunkt, 7374 Røros	<p>Ønsker å reflektere noe mer over problemstillingen og vil derfor ikke avgi noe entydig svar på spørsmålet pr dags dato!</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>

Sørsamiske kandidater

Tom Aile Bientie	28	Førskolelærer, Mo i Rana	<p>Til spørsmålet om jeg vil bevare ekteskapet som institusjon mellom en mann og en kvinne, er svaret mitt helt klart ja. Jeg vil ikke utdype det mer enn som så, enn at det i mine øyne ikke er naturlig og rettskaffent. Hadde det vært meningen at mennesker av samme kjønn skal være sammen, på lik linje som en mann og en kvinne så hadde vi vært skapt for det og da på en helt annen måte.</p> <p>Svart på epost fra NNFE</p>
Jovna Zakarias Dunfjell	27	Student, Trondheim	<p>Jeg har ikke tatt stilling til dette på det nåværende tidspunkt. Det er et viktig spørsmål for Dnk, og vi må grave dypt for å komme frem til gode løsninger.</p> <p>Svart muntlig til NNFE. Ønsker ikke å svare på epost.</p>
Unni Dalåmo	54	Hjelpepleier, Meråker	Ønsker ikke å svare
Bertil Jønsson	46	Diakon, Røyrvik	<p>Jeg har stemt på de flertallsvedtak som har blitt gjort i Kirkemøtet, men jeg vil ikke forskuttere stemmegiving i denne saken. Likevel, er det naturlig å tenke seg hvis man vil ha en videre befolkning må man ha en mann og en kvinne i ekteskapet. Jeg er skeptisk hva ekteskapsloven gjør i forhold til det partnerskapsloven gjorde annet enn at man adopterer begrepet ekteskap.</p> <p>Svart muntlig til NNFE. Ønsker ikke å svare på epost.</p>
Aina Toven Malum	62	Menighetsarbeider, Singsås	<p>Jeg mener at ekteskapet er en institusjon mellom en mann og en kvinne, derfor vil jeg stemme ja for å bevare dagens liturgi. Etter Bibelens ord, skapte Gud mann og en kvinne og sa at de skulle være ett.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>

Kirkelige ansatte

Jorunn Børset Foss	59	Diakoniarbeider, Frøya	<p>Ja. Eg meiner at ekteskapet er for mann og kvinne, og eg kan ikkje sjå det på anna måte. Dette har ingen ting med å ikkje respektere andre sine legningar, holdningar eller livssituasjon, men ut fra mitt ståsted kan eg ikkje sjå det som rett at det her skal være ei likestilling. Vi må tåle forskjeller, leve med ulike syn, og ikkje tru at alt blir bra om vi berre set likhetstegn. Vi lever ikkje lenger i Paradiset, vi ble faktisk jaga ut – derfor kan vi ikkje få full harmoni her i tida! I vårt desperate jag etter å viske ut forskjeller, trur eg vi påfører barn og framtid, sår og utviklingsforhold som absolutt ikkje styrker identiteten. Eg opplever at Norge er i en identitetskrise på andre område også! Slik eg ser det no, vil gå inn for å bevare dagens liturgi.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
David Scott Hamnes	38	Kantor, Ilen	<p>Jeg er helt mot kjønnsnøytrale ekteskap. Svart muntlig til NNFE, ikke svart på epost.</p> <p>Kandidaten er imidlertid ikke valgbar på grunn av en habilitetskonflikt. Siden Hamnes også er ansatt i Kirkerådet, er han ikke valgbar som lek kirkelig ansatt</p>
Kåre Jørstad	50	Kirketjener, Inderøy	<p>Mitt ståsted er nei til dagens liturgi. Nærmere begrunnelse ønsker jeg ikke å gi nå.</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>
Helge Nilsen	57	Kirkeverge, Åfjord	<p>Ja, jeg vil stemme for å bevare dagens liturgi, evt. at kirken bør si fra seg vigselfretten.</p> <p>Jeg tror at ekteskapet er tenkt for en mann og en kvinne, slik Gud skapte dem, i sitt bilde.</p> <p>Jeg ønsker derfor at kirken fortsatt skal holde fram dette som det eneste ekteskap.</p> <p>Jeg kommer derfor IKKE til å gå inn for noen endring av kirkens ekteskapsliturgi slik at den inkluderer samkjønnede par.</p> <p>Jeg er skuffet over at Stortinget vedtok den nye Ekteskapsloven, som faktisk har fratatt meg og min kone den lov som vi ga vårt løfte etter for mer enn 35 år siden.</p> <p>Jeg respekterer at andre har et annet syn, men mener at de kunne ivaretatt sine juridiske rettigheter bedre gjennom en styrking av partnerskapsloven.</p> <p>Svart på epost fra NNFE</p>
Helga Mathea P. Nøst	34	Menighetspedagog, Levanger	<p>Nei. Jeg mener at det nå er tid for at det lages en ny liturgi for inngåelse av ekteskapet. For meg er ikke ekteskapet en institusjon, ekteskapet er en kjærlighetspakt mellom to mennesker som elsker hverandre. Størst av alt er kjærligheten!</p> <p>Svart på epost fra NNFE.</p>

Prester

Kjartan Bergslid	43	Sokneprest, Levanger	<p>Takk for mail. Jeg har blitt bedt om å levere en selvpresentasjon til bispedømmerrådet. Jeg viser til det jeg svarer der og ønsker forøvrig ikke å delta i noen form for kampanje for det ene eller andre settet med meninger.</p> <p>Svart på epost til NNFE</p>
------------------	----	----------------------	--

Øystein Flø	52	Sokneprest, Byåsen	Kandidaten har ikke svart på epost fra NNFE, men vi kan likevel anbefale kandidaten basert på det han har skrevet i sin presentasjon til bispedømmerådet. Etter min mening bør kirken ikke bidra til å legitimere ideologien bak den nye ekteskapsloven ved å vedta ritualer som utvisker den klassiske kristne forståelse av hva et ekteskap er.
Margrete Holmeide	31	Sokneprest, Inderøy	Kandidaten ønsker ikke å svare på spørsmål fra NNFE, men hun skriver følgende i sin presentasjon til bispedømmerådet: Lojalitet til kirkens prosesser er viktig. Jeg mener det er viktig at kirken så raskt som mulig avklarer hvordan den skal forholde seg til den nye ekteskapsloven og ny vigselsturgi. Det er viktig å gi rom for begge syn i kirken.
Marit Nysæther	51	Sokneprest, Beitstad	Kandidaten ønsker ikke å svare på spørsmål fra NNFE, men hun skriver følgende i sin presentasjon til bispedømmerådet: Jeg opplever at denne loven er lite gjennomarbeidet og drøftet. Dette medfører at den blir vanskelig å forholde seg til for meg som prest. Jeg venter på en nærmere presisering fra kirkens side før jeg tar endelig stilling til den nye ekteskapsloven. I vårt prosti (Nord-Innherad) har vi valgt en kontaktperson (en kollega) (Margrete Holmeide, red. Anm.) som folk kan kontakte om de har spørsmål vedrørende den nye ekteskapsloven. Dette opplever jeg som en god midlertidig løsning.
Hans Kristian Seip Solbu	57	Sokneprest, Sverresborg	Kandidaten har ikke svart på epost fra NNFE, men skriver følgende i sin presentasjon til bispedømmerådet: Når det gjelder ekteskapsloven må jeg innrømme at jeg ikke har satt meg inn i alle dens detaljer. Først og fremst beklager jeg at det ikke ble innført obligatorisk borgerlig vigsel. Jeg tror også prosessen med loven gikk for fort, slik at en del konsekvenser for barna ikke er skikkelig gjennomarbeidet. Men jeg er svært glad for, og det er det viktigste, at likekjønnede og folk av forskjellig kjønn har fått like rettigheter til ekteskap.
Dagfinn Thomassen	48	Sokneprest, Byneset og Leinstrand	Ikke svart på epost fra NNFE.